1877. IX. évfolyam. 130. szám. Szombat, julius 7.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izben! hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Terjeszti-e az orosz hatalom a népszabadságot és a közmüvelődést?

II. Sándor e fegyveres prófétája nagy Péter végrendeletének, fölkerekedett, mint a sötét zivatar s az európai nemzetközi szerződések s emberi jogok ellenére megindítá óriás seregét, hogy a Balkán vidékén, az alkotmányos élet vivmányait élvező hitfeleinek teljes függetlenséget biztositson s utat nyisson a közmüvelődésre.

Keresztet vetett magára a czár, midőn a nagy Duna hullámai, mint egy élő tiltakozás, szemei előtt nyugtalankodtak s megnyergelteté a türelmetlen folyamot, gyilkos villámokat rejtő hadoszlopai egymás után keltek át azon. A proklamácziók záporesője áztatá Bulgária földjét. A török iga alól felszabaditás a szláv nemzeti irányu közmüvelődés teljes kifejlesztése igértetett.

A dunai átkelés megakadályozásában török testvéreinket nem hisszük képteleneknek, hanem e betörés megengedésének azon strategiai okát sejtjük, hogy ha egyszer az orosz hatalom török területre localizálta a háborut, hadd lássa meg: mikép leend képes visszavonulását eszközölni a Dunán.

Az orosz-török hadmüveletek eredményt csak azok számára biztositanak, kik otthon hazájuk földeért, ősi tüzhelyökért, nemzeti létökért minden erővel küzdenek. A hadviselés, mint önvédelmi kérdés, a történelem kérlelhetlen logicája szerint, sohasem a támadó erőszak javára oldatik meg. Megeshetik azonban, hogy „inter duos litigantes tertius gaudet", de a közvélemény ostora mindig a jogtalanul támadó háta közepén pattog.

Az orosz hatalom hóditási müveletének homlokára kitüzte a czégért, mely ezt jelenti hogy: függetlenség s közmüvelődés. Azon állam békés munkaszerető s munkaképes lakossága, mely a félhold szelid fényt terjesztő sugarában fördik, nem kivánja az államszerkezet ujjá alakitását, mert a szláv rokonság judási csókja kedvezőbb helyzetet a jelennél nem biztosithat számára. Az orosz birodalom kancsukaszagu államai nem földig hornlnak-e a czár kemény tekintete előtt? Merik-e akarni a polgári szent jogok követelését, melyek a függetlenség s szabad állami jólét fejére föltehetnék a hervadatlan koszorut?

Az a hatalom, mely nem néptársadalmak, hanem ember csordák egysége, miféle független szabadságot biztosithat künt, midőn belől az erőszak vasabroncsa tarthatja féken a kitörni vágyó indulatrohamokat? Az elmetompultsággal határos jóhiszemüség kivántatnék ahoz, hogy a Bulgáriában szét árasztott orosz proklamácziók hitelre találjanak. A hóditó előtt meggörnyed a nép, mert félti vagyonát, családját, tüzhelyét; ezekért azon áldozatot is meghozza, hogy mig a zivatar elvonul, semleges marad, ha a muszka jő: a kényszerüség keserü mosolyával füszerezi a számára kicsikart falatot, melyet önmaga is elbirt volna fogyasztani; ha a török jő, a maradékból adnia kell valamit. A hadviselés nyomora a népet az inség örvényébe taszitja. Hát még a sok jobb sorsa méltó emberélet, melynek véghatárát elpusztult falvak, virágzó városok kormos romjai jelzik; mely béke idején, az uj alkotmány áldásaiból kifolyó közmüvelődés alapján, a közvagyonosodást, szellemi müveltséget, államjólétet felvirágoztathatta volna! Ezen tényezők nyomtalan eltünnek, mint a vizbe dobott kő. Emlékezetök, a mennyiben a közjólét előmozditói lehettek volna, az igazságtalan igazságszolgáltatás, a természeti s polgári jogok ellen követett merénylet habjain az idő nehány pillanatáig sebezve és fájdalmat okozva tovább gyürüdzik, éppen mint a vizbe dobott kö. Azután csendes minden.

Azon uralkodó, ki a szabadság s függetlenségre emlékeztető szózatot a szibériai ólombányákba küldi viszhangzani; a ki a jogtalan zsarnokságot szemére lobbantó igaznak öngyilkossága fölött hogy rajta méltó boszut nem állhatott, dühösen tombol, micsoda független szabad jólétet biztosithat a félrevezetett népek millióinak? A ki a szabad nagyság fogalmának öntudatával nem bir, erre másokat sem képesithet. Az orosz uralom rabszolgái véröket ontják a parancsszóra, de ha azt mondaná valaki: „szabadok vagytok!" megijednének.

A szláv törzsek egyesitése, a szabadság szent nevének megkáromlása által csak oly átmeneti képzelem, mely a hatalmasok hatalmi terjeszkedésére eszközül kinálkozik, a nélkül, hogy az adott szó be nem váltása az uralkodói factio sikerét beárnyékolná. Ha valaki közülünk adott szavának ára nem marad, azt mondjuk rá: jellemtelen! Ha valaki a kormány gépei közül ellenkezőleg tesz, mint mikép beszél; azt kiáltják rá: nagy diplomata! A legundoritóbb eszközök által kivivott siker koszorut szerez e szerencsétlen tettmezőn.

Az orosz nemzet szellemi élete, hol csak a legujabb időben kezdett némi kétes szürkületet deriteni a közmivelődés északi fénye, nem oly hatásu még, hogy az európai civilizációhoz közelebb álló népeket megillető müvelődési fénynyel árasztbatná el. A gyémánt csak gyémántpor által köszörülhető, ha nincs meg magában a nagy nemzetben a köszörülő gyémántpor-képesség, a burok alatt rejlő apróbb gyémántok sohasem fogják megnyerni tündöklő fényüket.

Az orosz közmüvelődés csupán a vallási fanatismusban keresi támpontját, mely ma már olyan, mint az ingovány, a félénk nyulcsaládnak biztos menhelye, de az erősebb s nehezebb vadnak biztos sirpadmalya.

A török nemzet uj alkotmánya teljes vallási szabadságával nem kérdezi: „miféle jelvény alatt féled az egy istent?" csak hazafias s polgári kötelmeidnek eleget tégy, vagyoni, családi s polgári jóléted senki és semmi meg nem zavarja. Mit bánja a török alkotmány, ha csillag, kakas, kereszt vagy félhold ragyog is hittornyod magaslatán? ha Jézus, Mózes vagy Allah templomába vonszolod is fáradt lábaidat, hogy a lelki nyugalom üde forrásában fürösszed? csak légy mindenekelőtt becsületes hazafi s becsületes ember! Ha e nemes tulajdonok ékesitenek, addig élhetsz önalkotta paradicsomodban, a meddig a végzet engedi.

Ama nagyszabásu igéretek, melyek a czár ajkairól elhangzanak; — ama mély vallásságot szenvelgő cselekvények, melyek a czárt hadi utjában kisérik, hogy elesett tábornoka fölött a keresztvetés s a főpapi szent csók üdvkivánatait árasztja, hogy a közelében elpattanó bombafüst eloszlása után környezete mint létéről kegyesen kérdezősködik s keresztvetéssel áldja a gondviselő kezet, mely életök fölött őrködék, — a hitmélység nagy ürét engedik látni; de e mélységben nincs annyi jóakarat s jó cselekvés, mely a kapóra dobott embermészárlás, inség, nyomor megszüntetésére hajlamot mutatna.

Ily zsarnoki irányban müködő hatalom, melyet belől csak a félelem s a vakhit rajongása tart össze, kifelé sem népszabadságot, sem helyesirányu közmüvelődést nem terjeszthet.

— **A m. k. kereskedelmi minisztérium** elrendelte, hogy a Németországba, illetőleg a Lajthán tuli külföldre szánt állati nyerstermény küldemények mellé azon hiteles hivatalos magyar bizonyitványnak — melyben azoknak vészmentes származása igazoltatik — német forditása is mindenkor csatoltassék, amennyiben ennek hiányában a német vasuti igazgatóságok az ily küldeményeket a tovább szállitásra el nem fogadják.

— **Ausztria-Magyarország** részleges mozgósitása, melynek határozott, noha eddig hivatalosan be nem vallott czélja az okkupació, folyamatban van. A félhivatalos Bohémia bevallja, hogy a hadi készültség tárgyában előintézkedések történnek. „A mozgósitás tervét annak valósitásától nagy lépés választja el; e lépést a monárchia még nem tette meg, de meglehet hogy egy napon, valamely esemény hirtelen arra szoritja, hogy e lépést meg tegye."

— **Bécsből** jelentik, hogy a quota ügyében a kiegyezésre igen kevés kilátás van. Az osztrákok időt kivánnak nyerni, céljuk az ügy halasztása. Tisza Kálmán miniszterelnök holnap reggel érkezik vissza Budapestre, ha csak valami gyors elhatározás szüksége miatt nem lesz akadályozva.

Az európai harcztér.

Az oroszok átkelése a Dunánál és egyátalán ottani müködésük teljességgel nem felel meg azon nagy lármának, a melylyel az ottani átkelés intézve és kezdeményezve volt. Eltérve azon nehézségektől, melyeket a dunáni átkelés okoz, a bolgár partokon egy még nagyobb nehézségbe ütköznek az elibök tolt török hadoszlopok megdönthetlenségében. Galaczból vett biztos hir szerint a Sisztova melletti hid szétrombolása alkalmával 4000 embernél több veszett el a Dunába, azonkivül, hogy az elsülyedt hajókkal ágyuk is merültek fenékre alá. Mintegy leszegezetten állanak Bulgáriában a török csapatokkal szemben, nem birván sem előre menni, sem hátra; első jelentékeny fellépésük is Bielanál szerencsétlen volt, mert nagy veszteséggel és rutul verettek vissza a törökök által, ugy hogy Cserkavszky herczeg Bulgária kormányzójának ezen kétségbeejtő viszonyok közt igen nevetséges helyzet jutott osztályrészül, azon esettel szemben, hogy már be is installáltatta magát Bulgária kormányzóságába. Restelik is az oroszok e hirt és most iparkodnak megczáfolni, mi azt bizonyitja, hogy csakugyan karó közzé szorultak az atyafiak; a második bielai kisérlat alkalmával szintén megverettek és Turtukainál a legérzékenyebb vereség volt osztályrészük, nemhogy Tirnovát elfoglalhatták volna.

Montenegróban jelen pillanatokban mély csend uralg. Szulejman pasa elfoglalt hadállásait fedezvén ott müködő hadosztálya nagy valószinüséggel a görög határszékre a Leonidás féle mozgalmak figyelembe tartására fog küldetni, és esszerint a dolgok ezen ujabb fordulata által Nikitára nézve a helyzet nyommasztó volta kissé euyhülni látszik.

Az ázsiai harcztér.

Mindenfelől, még az orosz forrásokból jövő hirek is határozottan meg erősitik a török fegyverek diadalát, az oroszok vesztesége és vissza vonulása az egész kisázsiai harczvonalon örvendetes következetességgel foly tovább, az ázsiai oroszsereg helyzete minden tekintetben a legkedvezőtlenebb. Sevin, Delibaba, Bajazid és Batum mellett folytatja dicső győzelmeit a derék török hadsereg, és győzelmeket sorol győzelmei mellé.

Az orosz balszárnynak Kara-Klisse melletti ujabb vereségét ujabb tudósitásaink ismét megerősitik.

A bámulatra méltó halál megvetéssel küzdő nizámok az oroszok összes hadállásait elfoglalák s e győzelem által a muszkák veresége oly tökéletes volt, ugy megverettek, hogy vad rendetlen futásnak eredve, iramodva roppant mennyiségü lőszert, élelmi készletet és ruhát hagytak vissza, ágyuikat pedig részint bokrokba elrejtették, részint pedig elásogatták hátra.

Most tehát a Kara-klisei csorbát, melyet a Bajazidnál betörő orosz balszárny ejtett a török fegyvereken, ez idő szerint fényesen kiköszörülték, 10.000 orosz katona vett részt ez utóbbi csatában, a legfegyelmezettebb, tökéletesen felszerelt, jól küzdő csapatok, és mégis határozott és nem nagyitva jelzett futásban menekültek az életben maradtak a győzelmes török fegyverek elől. Tudósitásaink nem helyezik világitásba, hogy ezen futó balszárnya az oroszoknak páni félelmében megtalálta-é a kibuvó lyukat, mert azon az uton a merről jöttek, Bajazid felé nem vonulhattak vissza, mert ezt a helyet a törökök hirtelen visszafoglalták és körülbelől 10.000 főnyi kurd lovasság várja egy nyájas „k h o s g e l d i n"-nel a muszkáknak tönkre silányitott balszárnyát. Rövid időn azonban kétségkivül biztos hirt fogunk hallani e szét züllött csapatok sorsáról.

Egyébként egész Örmény országban örvendetes erélylyel folytatja Muktár megkezdett támadásait s gyors menetben halad előre Kars felé és hogy ha Muktárt követni fegja szerencse csillaga, aligha lesz ideje az oroszoknak bőreiken kivül Kars alól egyebet elhurcolniok összes ostromszereik zsákmányul esvén Muktár előhadainak.

Ezekből világos, hogy a czár által pazar kézzel osztogatott „Szt. György rend" nem tette meg kellő hatását, sőt már szégyenleni kezdik a dolgot, a Dunánál különösen; és tehetetlenségüket azzal indokolják hogy nem vezethettek még fel elég kozákot a dunai harctérre; kétségkivül az oroszok 50 kozákot óhajtanának egy cserkesz lovas ellen vezetni a csatatérre.

Az orosz torpedóknak is kezd lejárni szerepük, a mennyiben a török hadihajók buvárai meglepő mérvben kezdik kihalászgatni a tenger partok kikötőiből.

— **A MAGYAR FÖVÁROSBÓL. A budai hegyeken** a legközelebbi vihar jelentékeny károkat okozott. **Budapesti** török konzullá Khalil bey neveztetett **ki. A töröksebesültek** javara a rákospalotai erdőben egybizottság ismét tánczvigalmat akar rendezni jul. 14-én. **Dittrich Károly** fővárosi gyógyszerész a budapesti. „Általános munkás betegsegélyző és rokkant pénztárának" 100 frt. adományozott. **Dr. Kassapinovics**, ki a Miletics-féle ügyben vizsgálati fogságban volt, de szabadlábra helyeztetett, a legfőbb itélő szék határozata szerint tegnap ujra befogatott. **A halottas ház** a kerepesuti temetőben 12.000 frtba fog kerülni.

A debreczeni önkéntes tüzoltó egylet.

Engedje meg t. szerkesztő ur, hogy az ö. t. egyletre vonatkozó elkerülhetetlen szükséges felvilágositó adatokat alkalomszerüleg becses lapjában közzé tehessük.

Az önkéntes tüzoltó egylet ujjá szervezéséhez közeledik, anélkül, hogy ezen nemes czélu eszmével tüzetesebben foglalkozhattunk volna.

Azt mondja az ö. t. egylet szentesitett alapszabályainak 2. §-a: az egylet czélja „Debreczen város területén, vagy annak közvetlen közelében kiüthető tüzvész alkalmával a megtörtént jelzés után lehető leggyorsabban a vészhelyére sietni, ott a károsultak ingó és ingatlan vagyonát, valamint ember és állat életét a veszélytől megóvni, megmenteni s a netalán megsérülteket oltalom alá venni. Mindezt jutalomra való igény nélkül, csupán felebaráti szeretetből, és polgári kötelesség érzetből a közszükségnek megfelelőleg."

Ez a § már magában véve is lelkesit és kifejez minden szépet és jót.

Tehát ezen az alapon kindulva ragadja meg az ö. t. egylet lobogóját és igyekszik annak becsületet és dicsőséget szerezni!

Debreczen város lakossága tud a nemes eszmékért lelkesülni, ezt fényesen bizonyitotta be minden időben; tanuskodik azon körülmény is, — hogy egy pár év előtt az ö. t. o. egylet megpenditésekor 380 polgára irt alá 2000 frtot meghaladó összeget; sajnos, hogy az egyletnek utólagosan oly tisztviselő choripheussai voltak: kik a jóakaratu és nemes keblü polgárság neveit a szent ügyre nézve a lomtárba dobták . . . .

Ne keressük az egylet ügyeit hanyagul vezetett tisztviselőit, kiknek ez ügyben illoyalis eljárások városunk közönségét nem kis mérvben compromittálták, amenyiben Magyarországon ez idő szerint nem létezik olyan királyi város, a hol önkéntes tüzoltó egylet ne létezne.

A mi önk. tüzoltó egyletünk nehány conservativ tisztviselő tagjai, egy pár hét előtt gyülést hirdettek, nem annyira az ujjá szervezkedés, mint az egyletre requiescat in pace kimondása végett: és ha csekély személyem ellenőrzésképen a fent nevezett gyülésen jelen nincsen, bizony bizony kitoloncolták volna városunkból e nemes czélu eszmét, — hozzátéve, a közgyülés alapos összehivása nélkül; — egy oly universalis eszmét a mit még későbben az uj kor fiai, a kik képesek lesznek felfogni Debreczen városába, hogy tulajdonképen mit értsünk egy önkéntes tüzoltó egylet alatt, és hálás elösmeréssel fogják ez üdvös iztézményt felvirágoztatni.

Hogy kik voltak ezen a gyülésen én kivülem jelen? azt nem tudom, de annyit tudok, hogy egy pár hét előtt Szombaty János, Cziffer Nándor urak és én egy kasfar egyleti documentumokkal honunk alatt lépkedtünk haza felé nemes büszkeséggel: és hogy ez igy történt és az önk. t. oltó egylet végleg meg nem semmisült: ezt Simonffy Imre polgármester urnak köszönhetjük, a ki az egylet jótékony szellemi és anyagi hord erejét felfogván, az egylet ügyeinek további vezetését egy hármas tagu bizottságnak kérte általadatni.

(Vége köv.)

— **VIDÉKI HIREK. Dr. Samassa József** egri érsek f. hó 23-án megünnepeli áldozárságának 25 éves évfordulóját. **Az alföldön** oly vihar vonult végig, mely a buzában sok millióra menő kárt okozott. A vihar a Mátra felől a Kunságon keresztül a Bánátnak tartott. **Busóc** község Szepesmegyében majdnem egészen tűzvész áldozata lett a napokban. **Kolosvárott** a jövő tanévben felső leány-iskola fog nyittatni, melyhez az ev. ref. eklézsia is felfogja ajánlani belvárosi leány-iskoláját egész telkestől. **Alvinczen** Springer Dávid gyulafehérvári ékszerésztől, mig aludt, ékszerekkel telt ládáját ellopták. **Orsován** egy társulat, a fináncokkal egyetértve, rendszeresen csempészte ki a marhát a határon Romániába; most azonban a csempészet kiderülvén, a vizsgálat folyamatban van.

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Regény.

Irta: M a r l i t t E.

(Folytatás.)

„Legkevésbbé sem elnökné asszony, mondá a beteg felránduló kezét a takaróra téve; sőt kötelességem mindent megtenni a mi megnyugvására szolgál.

Nyugodtan felállott, és kiment, hogy az orvos után küldjön.

„Istemen mit tettetek, hogy Henriettét ide hoztátok. Zsémbelt az elnökné lenyomott hangon, mihelyt az ajtó az orvos mögött betevődött.

„Ennek a Katinka bölcsessége az oka, mondá Flóra keserüen. Már szemrehányást is tettem magamnak, miszerint lehető, hogy kényszeritve leszünk hetekig ez elavult fészekbe járni.

Szemei haragosan tekintettek az ablakban hallgató leányra.

„És mily kegyetlenség a szegény teremtést ugy fektetni, hogy minden pillantásra e kemencze szörnyet lássa maga előtt. Istenem mily nyomorultan élnek az ily emberek! És még nem is értik — kell valami angyalom? — Szakitá félbe ön magát gyöngéd hangon és ujra az ágyhoz lépett.

Henriette csendesen felemelte fejét és egy kutató tekintetet vetett szélyel, most azonban ujra behunyt szemmel feküdt. Azonban ugy látszott, hogy ereje kezd visszatérni — a mint nagyanyja simogató kezét eltaszitani igyekezett.

„Önfejü, mint mindég, mondá az elnökné, az ágy melletti székre ereszkedve.

Az egészségügyi tanácsosra nem sokat kellett várni. Épen nem akarta felfogni miként találhatja e házban régi barátnőjét, mig csak futólag el nem beszélték ez eseményt előtte.

Szép öreg ur volt, mint az uralkodó fejedelem házi orvosa, ettől több érdemjelet, gyémántokat és burnót szelencét kapott. Pompás fogat kint állott a hid előtt.

„Baj! baj!" mondá aggodó arczczal az ágyhoz lépve, perczekig vizsgálta a beteget, aztán mellét kopogtatta meg.

E kopogtatás ugyan óvatosan történt, de a beteg azért még is felsohajtott és az ismételt érintés nyilván fájdalmat okozott neki.

Bruk hallgatva és keresztbefont karokkal állott ott.

„Szabad észrevételeimet közölnöm egészségügyi tanácsos ur? kérdé Bruk.

A legnagyobb ellenség nem vethetett volna mérgesebb pillantást, mint ezen előkelő öreg orvos.

„Hadd győződjem meg személyesen kartárs ur!" mondá hidegen és folytatá a vizsgálódást.

„No most rendelkezésére állok, mondá nehány percz mulva és követé az orvost, a ki a dolgozó szögletszobába vezette.

Henriette rögtön feltekintett és Bruk orvos után tudakozódott.

Az elnökné bár nem szivesen háborgatta a tanácskozókat, be ment utánok. Bruk orvos az első szóra sietett ki. Az elnökné aggódva kérdé régi barát át.

Ez sokat beszélt tévesztett kezelésről, hogy mindig az utolsó pillanatban mennek a legjobb kovácshoz és hogy ő megérdemelte volna, miszerint ő, a ki gyermekkora óta ösmeri, gyógykezelje s több e félét.

„Most legelső dolog a beteget annyira vinni, hogy kényelmes csinos hálószobájába vitessük, a hol rendeleteimet pontosan fogják teljesiteni, a mi itt bizonyosan nem történik meg oly szigoruan.

A tenta tartóba mártotta tollát, midőn tekintete egy nyitott csinos dobozra esett, mely a könyvek és iró szerek között volt, még csak most lehetett kicsomagolva, mert a boriték még mellette volt.

Az elnökné asszony tisztelt barátjának arczát még soha sem látta ily hosszunak, ily leirhatatlan csak nem ostobának, mint azon pillanatban, midőn a tollat kezéből kiejté.

„Istenem! hiszen ez a „D." herczeg házi rendjele! mondá és félénk ujakkal érinté a dobozt. Miként jön e házban ez ösmeretlen emberke.

„Csodálatos, mondá az elnökné s szemüvegét elővéve, azon keresztül kezdé nézni. Én nem ösmerem e rendjelt és rendeltetését. —

„Azt elhiszem, mert nagyon is ritkán osztogatják", mondá az egészségügyi tanácsos.

„Különben azt hinném, hogy az utolsó hadjáratból kapta" — igy végzé be mondatát az elnökné.

„Ne higyje — pattant fel az egészségügyi tanácsos — nagyon felingerült hangulatban lehetett, hogy ily hangot használt. „Először is ezen rend oly tettekért van alapitva, melyek egyenesen e fejedelmi házat érdeklik, de szeretném látni azt az embert a ki ily rendjelnek évekig birtokában van és nem használja. Csak az okot tudnám, a miért ezt kapta."

„Épen ezen rendjel volt vágyaim czélja, igen sok magas állásu egyén törekedett már ezért és lett visszautasitva.

„Hanem arra kérném kedves barátném, jöjjön nyitjára e dolognak — szeretnék tisztába lenni e dologgal, mielőtt Bruk lármát üt.

„De kedves egészségügyi tanácsos ur, ki mondja önnek, hogy ezen rendjel az orvosnak van szánva. Egyébiránt az önmegnyugtatására tudakozódni fogok."

Elhalgatott, mert a Diaconusné jött be, valamit kivenni szekrényéből.

Az egészségügyi tanácsos vényt adott át az elnöknének és mindketten kimentek. Az egészségügyi tanácsos szerette volna ugyan most megkérdeni e dolgot a nénitől, de az öreg nő oly hideg volt, hogy nem merte tenni.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

* **Révész Bálint** superintendens ur legközelebbi hivatalos kirándulásából haza tértében N.-Váradot érintvén, ez alkalomból a „Szabadság“ következő meleg szavak által jelzi az esetet. Tegnapelőtt érkeztek meg a helvét hit. vallásu hitfelekezetnek kedves köztiszteletben álló vendégei fő tiszteletü Révész Bálint ur tiszán-tuli helv. hitv. felekezet superintendense és Tóth Sámuel ur, ugyanezen hitfelekezet s egyház kerület főjegyzője személyeikben, kik habár nem is hivatalosan jöttek, de, keresztül utaztukban, annál inkább szivesen látott vendégekként fogadtattak, ugy Nagyt. Nagy István ref. lelkész ur által, kinél megszállottak, mint a megérkezésükről értesitést nyert egyháztanács tagjai által; kik a kitünő vendégeknél teljes számban tisztelegtek. Az egyház-tanács főgondnoka üdvözölte az egész egyház nevében a csak rövid időre itt látogatást tett főpásztort, melyre az üdvözölt ismert ékességlással adott válaszában a helybeli helv. hitvallásu egyháznak felvirágzása iránti óhaját megható szavakban ecsetelve, kiemelte különösen azt, hogy hazánk államkormányzati helyzetének bárminő változásai fordulnának elő, mindenkor és minden körülmények közt, teljes erejéből oda fog működni, hogy a protestáns egyház önkormányzati joga legkisebb csorbát ne szenvedjen, teljes épségben fentartassék: e jogot a legvégsőig védendi. — Az egyháztanács jelen volt tagjai szivből fakadt „éljenzés“-sel nyilvánitották e nyilatkozatok hallatára örömük, s azon nagy tisztelet és ragaszkodás jeleit, melyet az egyház iránt, érdemekben megőszült főpap iránt éreznek.

* **A török sebesültek** javára t. Dáné Istvánné urnő egy csomag finom tépést küldött szerkesztőségünkbe. Fogadja köszönetünket.

* **A helybeli iparos ifjak egylete** zászlójára ujabban adakoztak: Simonffy Imre polgármester 5 frt. Szilágyi Bálint ügyv. 1 frt. Weidner Józéfa 5 frt. Stiber Jánosné 2 frt. Grig Károly 1 frt a czipész ifjuság 8 frt. 19 kr. mely kegyes adományért fogadják a t. adakozók az egylet részéről nyilvánitott legmelegebb köszönetemet. Debreczen 1877. julius hó 7-én Vadon Sándor egyleti titkár.

* **Félüteg Uchátius** ágyu s egy csapat tüzérség érkezik e hó végével városunkba gyakorlatok tartása végett. Ezt megelőzőleg f. hó 15-én a 16-ik huszár ezred szintén városunkba érkezend, s innen a megtartott hadgyakorlatok után a jövő hó végén Czegléd és Szolnok környékére egy nagyobbszerü hadgyakorlatra távozik

* **Az önkéntes tüzoltó-egylet** hármas tagu bizottsága az elmult vasárnapi előértekezleten tudomásul vevén a közgyülésének most vasárnaprai egybehivását, e tekintetben megtette a kellő intézkedést. A tagok legnagyobb része külön meghivó által hivatott meg a közgyülésre. Miután azonban több olyan alairt tag is van ki a bizottság előtt ismeretlen és a lakó házszám sines az irre iktatva: ennélfogva mindazok kik a külön meghivót meg nem kapták volna, holnap vasárnap 8-ára délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó közgyülésre meghivatnak. A tanácskozmány tárgyai lesznek: Az egylet ujjá szervezése, tisztviselők választása, a hármastagu bizottság többrendbeli jelentése. A bizottság.

* **Elveszett.** Folyó hó 6-án este a kistemplom körül egy sötét-kék selyem napernyő, melynek végén egy kutya fő van, s melyre kék-veres betüvel C. K. betük 9 águ koronával vannak varva — elveszett; a becsületes megtaláló kéretik azt Jeney István alkapitányhoz felvinni, hol 5 frt jutalomban részesül.

* **A debreczeni iparos ifjusági egylete** zászló felavatási ünnepélyének sorrende. 1877. julius 8-án délután 3/4 4 órakor a koszoru-leányok vőfélyeikkel zászlóanya Veesei Imréné szül. Brukner Karolina urnő főpiaczon levő lakásán egybegyülekeznek, ugyanoda jönnek 4 órakor az egylet tisztviselősége és a hatóságok, testületek s vidéki egyletek képviselői is. Az egyleti zászló kikéretvén, a zászlóanya, koszo u-leányok vőfélyeikkel, ugy a fentebbiek kocsikra ülnek, elől a zászlóanya, utánna a koszoru-leányok, hatóságok, testületek, egyletek képviselői, végül az egylet tisztviselősége s a résztvevők. Az indulást 3 taraczk lövés jelzi. A menet az „Európa“ kávéháztól Balázs Kálmán zenekisérete mellett, a „Népkert“ bejáratához érve ott Stiber János egyleti alelnök üdvözli a megérkezőket a rendezőség nevében, melyre az egyleti dalkör Alber József karnagy vezénylete alatt „felköszöntés“ czimü alkalmi dalt énekli; mely után a menet az ünnepély szinhelyére a sátor előtti térre indul (közbe 3 tarack lövés.) A sátor előtti emelvényen helyt foglalnak a zászlóanya, koszoru-leányok, egylet elnöksége a szónok s szaváló, közel hozzájok a dalkör s zenekar tagjai: elötte a hatóságok, testületek, intézetek, helybeli s vidéki egyletek, ugy a helybeli és vidéki sajtó képviselői, oldalt a koszoru-leányok szülei, vőfélyek, azontul a vendégek. — Az ünnepély müsorozata a következő: 1. Nyitány „Porticei néma“ operából játsza Balázs Kálmán zenekara. 2. Megnyitó beszéd. Huber József, egyleti elnöktől. 3. „Szózat“ Erkeltől előadja az egyleti dalkör. 4. Alkalmi beszéd Kőrössy Sándor jogtanártól felolvassa a szerző (mely alatt a zászló kibontatik. 5. „Hazánk“ Töröktől előadja az egyleti dalkör. 6. Magyar népdal egyveleg, játsza Balázs K. zenekara. 7. Alkalmi költemény Kállai Istvántól szavalja Torma Károly. 8. Cselló solo Hunyadi operából játsza Balogh Bandi vonós kisérettel. 9. Az iparos ifjuság egylete keletkezése, működése s történeti viszszapillantása Szatmári Károlytól felolvassa a szerző. 10. Népdal az egyleti dalkörtől. 11. Emlék-szögek beverése megkezdése, s arra jogositottak nevei felolvasása Vadon Sándor egyleti titkár közremüködése mellett. 12. A zászlószalag föltétele s a zászló megkoszoruzása zászlóanya Vecsei Imréné urnő által. 13. Bezáró beszéd Huber József elnöktől. 14. „Magyar induló“ Zaskóvszkitól előadja az egyleti dalkör zenekisérettel. Az ünnepély végeztével séta, szórakozás zene mellett, s a vidékiekkel ösmerkedés. Tánc kivilágos viradtig. — A tüzijátékot rendezi Alber József. Huber József, Stiber János, Vadon Sándor, Kreucz Márton, Szuhy Vincze, Könyves Tóth Sándor, Juhász József, Varga Lajos, Antal Vincze, Szombati Endre, Zavilla Gyula, Hegedüs János, az ünnepély rendezői.

* **Olcsó nyári ruhára** lehet szert tenni Könyves Tóth Sándor ur helybeli kereskedőnél, czegléduteán. A ruha legjobb mosó kelméből áll, s egy nadrág két forintnál nem kerül többe. Ez olcsóságánál fogva rendkivüli keletben részesül.

* **Meghivás.** A nagymélt. magy. kir. minisztérium által engedélyezett fi- és leány tanintézetemben a nyilvános vizsgák következő rendben fognak tartatni: A leány-intézetben f. h 8-dik és 9-dik d. e. A fi-intézetben f. h. 9-dikén d. ut. melyekhez a tanügy iránt érdeklődőket van szerencsém tiszteletteljesen meghivni. Debreczen. 1877 Julius hóban. Kohut Mór, intézet-tulajdonos.

* **Értesités.** Szilágyi Bálint ügyvéd, társa Vadon Sándor ügyvéd urtól külön válván, ügyvédi működését mester-uteza 1110 sz. a. lakásán folytatja tovább, ajánljuk az igyekező fiatal ügyvédet a t. közönség párto'ó figyelmébe.

* **Hirdetmény.** Értesittetnek az országgyülési képviselő választásra jogosult városi lakosok, hogy az összeiró küldöttségek által beterjesztett névsor nyomán a választók ideiglenes betürendes névjegyzéke a központi választmány által összeállittatott, mely névjegyzék a városházi kistanácsteremben folyó évi julius hó 5-ik napjától kezdve közszemlére kitétetik, hol is reggeli 8 órától 12 óráig a névjegyzéket mindenki megtekintheti. — délután 2 órától 6 óráig pedig egy elöljárósági tag jelenlétében lemásolhatja. felszóllamlását a kitételt követő 10 nap alatt vagyis f. évi julius 15-ig beadhatja. A beadott felszóllamlások ugyanott a névjegyzékek mellett jul. 16-tól kitéve bárki által megtekinthetők, s az azokra netalán tendő észrevételek f. évi julius 25-ik napjáig beadhatók lesznek. Ugy a felszóllamlásokat mint az azokra tett észrevételeket a központi választmányhoz intézve irásban a polgármesterhez vagy helyetteséhez kell benyujtani; — megemlittetvén, — hogy mindenkinek jogában áll azon választókerületben, — melynek névjegyzékében felvétetett bármily jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt ugy saját nhat más személyét illetőleg felszóllalni Simonffy Imre, mk. közp. v. elnök. Csurka János, mk. közp. v. jegyző.

* **A holnapi** iparos ifjak egylete zászló felavatási ünnepélyén a főispán, polgármester, testületek, hatóságok s egyletek, képviselői fogják a zászlóanya és koszoru-leányokon kivül az emlékszög beverését teljesiteni.

* **A debreczeni nyomdász önképző egylet** julius 21-én tartandó dal- szavalati és zeneestélylyel egybekötött táncvigalmára, mely az idén is igen fényesnek igérkezik, mint tudjuk a meghivók már szét vannak küldve. Legjobb akarat és minden igyekezet daczára is megtörténik, hogy családok vagy egyes egyének — tévedés folytán — meghivót nem kaptak. Mindazok tehát kik olyanra igényt tartanak: tisztelettel felkéretnek; hogy az iránt a részvénytársulati könyvnyomdában Takács Ferencz — mint az ünnepélyt rendező bizottság elnökénél — jelentkezni méltóztassanak.

* **Egy nyolcz** osztályt végzett tanuló, ajánlkozik helyben vagy vidékre nevelőül. Bővebb értesitést e lapok szerkesztősége ad.

* **Öngyilkosság.** Nagy István 13 éves szolga egy lóbékó elvesztése feletti fájdalomból kötél által végezte ki magát. A hivatalos rendőri vizsgálat tegnap reggel s temetése ma délután történt meg. Ma délután pedig temettek kis mesterutczáról egy fiatal szép leányt, ki szerelmi okból mérgezte meg magát.

* **Holnap** reggeli vonattal érkeznek Szeged. Budapest B.-Csaba s más városokból a vidéki iparos ifjak egylete képviselői, iparos ifj. egylet zászló felavatási ünnepélyére, hol az egylet elnöksége fogadja a kedves vendégeket.

* **Egy vasuti** sorompósnak kutyája tegnapelőtt megharapta egyik vasuti munkásnak kezét. Gazdája azonnal meglőtte az ebet, melyen, mint értesültünk az orvosi bonczlelet hatóságilag eszközöltetett. A személybiztonság érdekében óhajtandó volna a nagyobb vigyázat azok részéről, kik ebeket tartanak.

Legujabb.

— Konstantinápoly, jul. 5. Az ismételten megvert orosz csapatok Sarikamisból is eltakarodtak. — Achmed Mukhtár pasa főhadiszállását ismét előbbre tolta. Azon ütközetben, melyet az alasgerdi hadosztály vivott Karakilissánál, borzasztó veszteségeket szenvedtek az oroszok; 700 szekér, telve sebesültekkel, követi az orosz csapatokat. — Karakilissát a törökök elfoglalták.

— Konstantinápoly, jul. 6. Tegnap ismét nagy harc folyt Biela környékén, melyben az oroszok megveretek s visszavonultak Sistovába. — Hir szerint az oroszok odahagyták Ardadanuchot és Ardahant s Alexandropolba vonultak vissza. — A Kaukazusban folyton nő a lázadó mozgalom.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÈS.

A parádi vizraktárt sikerült megnyernem, minek folytán azon előzményt nyujthatom, hogy:

1 db. 50, 3/4 literes üveget tartalmazó rakaszt 9 ft.
1 „ 60, 1/2 „ „ „ „ 7.60 kr.

üvegszámra pedig:

1 db. 3/4 literes üveget 19 krért,
1 „ 1/2 „ „ „ 14 „

számithatok.

A jutányos ár mellett a t. cz. közönség még arról is biztositva van, miszerint friss töltésü, jól dugaszolt és tisztán kezelt vizet nyerend.

Tisztelettel

Debreczenben

GERÉBY FÜLÖP.

224 2—6.

HIRDETESEK.

Csodálatra méltó a természet ereje.

ha az a kellő módon alkalmaztatik.

Bojtorjángyökér-szesz

a legrégibb időtől fogva, mint a szőrnövés bármely nemének legsikeresebb szere ismertetik, s a benne foglalt szőrnövesztő-anyagoknak általam létesitett concentrálása által valódi feltünést okozó szerré emelkedett, ugy annyira, hogy fiatal, 15 éves emberek rövid pár nap alatt tömött szakált kaptak. Bizonyitéka ennek, miszerint felszólittattam ajánlanám figyelembe azon helyeket, hol a haj- vagy szakálnövés alkalmatlanná válhatnék, miután a megkent helyeken habár eddig ott még a hajnak nyoma se lett volna is látható, vagy több évi kopaszság után is az eredmény biztos s a hatás meglepő gyors. Hajhullás ellen tüstént használ. Még a bécsi „Medizinische Zeitung“ is oda nyilatkozik, miszerint a bojtorjángyökérszesz legjobb minőségben az előállító **Winkelmayer J.-nél** kapható. Egy palaczk ára, több nyelven irt használati utasitással együtt 90 kr. Postai küldésnél 10 kr csomagolási dijjal több.

Továbbá kapható ugyanitt mindenféle bojtorjángyökér-készitmény valódi minőségben mint: Bojtorjángyökér kenőcs és bojtorjángyökér-olaj szép haj növesztésére s a hajnak szép fény és csinos állás adására. Egy tégely kenőcs ára 50 kr., egy üveg olaj ára 43 kr. — Bojtorjángyökér-cosmetique (rudkenőcs), 1 darab 30 kr. — Bojtorjángyökér-brillantin szakalnövesztésre s annak puhán és simán tartására s annak szép alak adására, 1 tégely 40 kr. — Bojtorjángyökér-bajuszkenő, bajuszpödrésre, 1 tégely 29 kr. — Eeau-Athenienne legjobb és legbiztosabb eszköz az alkalmatlan korpa elmulasztására. 1 üvegese 50 kr. — Purgin, tiszta növényszer, szürke hajnak vagy szakállnak az eredeti szint visszaadni, minden árványi alkatrészek nélkül, minélfogva teljesen ártalmatlan, nem fogja meg sem a bőrt sem a körnöket s nagyon egyszerüen kezelendő. Egy üvegese ára 1 frt. — Elküldés végett csak legalább 1 fr áru (csomagolással együtt) megrendelések teljesittetnek. — Használati utasitás különféle nyelven mellékelve van.

Központi szállitó-raktáár, hova minden irásbeli megbizás kéretik:

WINKELMAYER J.

Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159 és Stump Hergasse 13. — Budapesten; Török J. király-uteza 7. sz.

217. 4—12.

Kivánatra mindenféle szükségletek, szállás és teljes ellátás kapható az intézetben.

Beiratások **HEIMERLE FERENCZ** igazgatónál. Budapest, 3 korona uteza 16. sz.

243 3—3.

274 szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek

készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

Ingyen zsákkal.

		100 kiló
A.	Asztali dara nagyszemü	28.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	28.30
B.	szinte apró szemü	28.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	28.30
C.	Dara középszerü	26.20
„	szinte 30 kilós zacskóval	26.50
0.	Királyliszt	28.—
1.	Lángliszt	27.—
2.	Montliszt	26.—
3.	Zsemlyeliszt különös	25.—
4.	„ „	23.60
5.	Fehér kenyérliszt 1 ső rendü	22.60
6.	szinte 2-od „	22.—
7.	Közép kenyérliszt 1-ső „	21.40
8.	„ „ 2-od „	19.—
8 1/2	Barna „ 1-ső „	17.40
9.	„ „ 2-od „	15.40
10.	Lábliszt	12.40
11.	Finom korpa zsákkal	5.20
11.	„ „ zsák nélkül	4.60
12.	Durva korpa zsákkal	4.60
12.	„ „ zsák nélkül	4.—
R. I.	Rozsliszt 1-ső rendü	18.40
R. II.	szinte 2-od „	17.40
R. III.	szinte 3-ad „	14.80
R. IV.	Rozskorpa zsákkal	5.60
„	„ „ zsák nélkül	5.—
A. K.	Árpakása 00	32.—
„	szinte 0	28.—
„	szinte 1	21.—
„	szinte 2	16.—
„	szinte 3	14.—
„	Árpadara 5	21.
A.	Árpa liszt 6	—.—

Debreczen, 1877. jul. 7

A zsákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C.	0—10 számig	85 kilo.
11. 12.		60 „
R. I.—III.	számig	85 „
R. IV. V.		60 „
A. K.	00—5 számig	50 „
Árpaliszt		85 „

HIRDETÉS.

A nagyérdemü helybeli és vidéki gazdálkodó egyéneknek figyelmébe ajánlom

1-sö osztályu gépszijakat a legkitünőbbek,

tetszés szerinti szélességben

VARRÓ és KÖTŐ SZIJAKAT TIMSÓS BŐRBŐL.

Dohány zsinegeket.

Egyszersmind ajánlom jól berendezett

POKRÓCZ ÜZLETEMET

legmérsékeltebb árak mellett.

Mély tisztelettel

Mayer Ferencz,

Piacz-tér 1585. „Bika“ vendéglő mellett.

Bikfaszén nagy és kis menyiségben kapható.

Tisztelt női közönség becses figyelmébe

ajánljuk ujonnan berendezett

KÉSZ NŐIRUHA

RAKTÁRUNKAT,

melyben **bécsi** és **pesti** elsőrendü szabókkal lévő összeköttetéseink folytán igen **jutányos árak** mellett a **legujabb divat** után elkészitett ruhák kaphatók.

Ugyanott kivánatra mérték után közönségesebb, valamint a legfinomabb rukák esinos és divatos elkészitése 5 **nap** alatt a legpontosabban eszközöltetnek.

Tisztelettel

Rott Lipót és Testvére.

Női divatterem főpiacz.

Egy kész	vászon ruha	7—15	frtig.
„ „	karton „	10—15	„
„ „	szövet „	12—30	„
„ „	barége „	10—20	„

Titkos betegségek és **bőrbajok**

gyógyittatnak RICORD párisi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint,

FOGAK

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula,

a budapesti császári és királyi katona főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü-orvos által.

Lakik: N.-Várad és Miklós utcza sarkán levő Somogyi féle 2094. sz. a, házban.

114 75—100

Férfiaknak.

Mindenkinek elkerülhetlenül szükséges a saját minőségében egyedüli könyv: „**Az önsegély**“, ez oktatást ád a nemi viszonyokban, ifjusági bünök, tehetetlenség, női betegségekben stb. a ragályok elleni biztos óvszerrel, a férfi és női nemzőrészek rajzaival stb. — 2 frt beküldése mellett kapható Dr. Ernst L.-nél Pesten, két sas-utca 24. 265 150

M.k.sz.katonai-intézet

Budapesten.

Ez intézet előkészit:

Egy éves önkéntesi vizsgákra. Kezdete jul. 1. Tartalék- és honvéd tiszti vizsgákra. Kezdete november 1.

Tényleges hadapród vizsgákra. Kezdete okt. 1. Finkat mindennemü katonai intézetek számára. Kezdete oktober 1.

Fényes és tisztességes mellékkereset

kinálkozik kereskedőknek, ügynököknek és bármely rangu egyes személyeknek az osztrák melléktartományokban, egy bécsi jóhirnevü ház képviselete által.

Ajánlatokat **A. B. & Co. 2837.** sz. a. Daube G. L. és társ hirdetési irodája Bécsben, Singerstrasse 8. továbbit. 245 3—6

Hirdetès.

Száraz tölgy hidlásnak, hidaknak, asztalosnak való deszkák. ugyszinte tölgy épület gerendák igen jutányos árban kaphatók Berger Henrik ur raktárában a cukorgyár mellett.

262. 1—3.

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.